

جلسه مجلس با یک بجریک بر سه این
شد که استماع چون وقت نیست بطور
مجلس خواهد رسید و مختار است در هر
مجلس که خواست رسیدگی میکند دیگر این که
مجلس باید رای گرفته شود در این باب هم همه
اتفاق دارند پس نزاع در چیست و را معطل
مستند ؟

آقای حاج امام جمعه - باز اشتباه می
شود این که گفتند مسکن نیست چهارده هزار فرد
ملاحظه خود مرض کردم امسال را باید امشب رای
داد **آقای** کسی که رای بدهد من مستم تطبیق این
مجلس شده ما هم گفتند دو هزار قلم است این
در هزار قلم در هفت چهار ماه ممکن است
رسدگی شود .

شمار الدوله - این فرمایشات که شده
صبح این پند بر خلاف قانون یک عرض شخصی
میکنم . فرمایش آقای حاج امام جمعه و آقای
شهبازی را استثناء میکنم و از آن اعتراضاتی که
از بعضی ها متوجه شده است گویا از انصاف اصلاح
باید که گفتند آنها که وکیل هستند و موجب
میگینند باید از مواج آنها هم کسر و کم شود و
فرمایش بنده و وثوق الدوله بوده بنده دو هزار
تومان مواج دارم و کسرم نشده است بر خلاف
آنها که گفته اند شش هزار تومان مواج دارد
بنده چهار هزار تومان آنرا بخشیدم باشما سیکه
می گویند فرض این است که با آنچه زحمت که
اول اظهار رسید این اشتناها بشود برای چه گفته
شود که اینها نهمیده کار کردند اگر آنها نهمیده
کار کردند پس کی نهمیده کار کرد .

حاج محمد ابراهیم - اگر سؤال شود
دو نفر فرضاً بالسه حقوق می برند چرا از یک
نفر کسر شده از دیگری کسر نشده است چه جواب
باید داد ؟

رئیس - شما مکرر مانفت نبودید که چه گفته
شد آنچه کسر شده از حقوق اشخاصی است که
محتاج باین نیستند و مخدراتی که حقوقشان زیاد است
و هوهر کرده اند یا کسانی که بدون استحقاق حقوق
زیاد می برند از آنها هم بکفندی کسر شده است نه
این که از اول استحقاق کسر شده باشد .

وثوق الدوله - این عرض بنده در جواب
حاجی سین التجر است که خواستند اعتراض قانونی
بگفتند ولی وارد نیست کمیسیون باید خلاصه مطالب
و تحقیقات خود را اظهار دارد اگر بخواهد تمام
جزئیات را ارائه بدهد پس نتیجه کمیسیون چیست
مثل اینجن عرض که هزار عریضه می آید همه
از آن بمجلس می آید حالا کمیسیون تکلیف خود
رفتار کرد اگر میخواهند بجریات هم رسیدگی
نمایند با خود و کلا است اینکه گفته شده که از دو
نفر که هر دو مساوی حقوق می برند از یک کدام از
آنها قطع شده از دیگری قطع نشده بنده میگویم
بباید در کمیسیون بنام افراد رسیدگی نمایند برای
دادن با مجلس است هر وقت میخواهد رسیدگی
کند رای بدهد .

آقای سید محمدحسین - در اینکه امساله
وقت کمتر و باید تکلیف مالیات و ولایات و غیره
در سر اینست امشب باید رای گرفته شود
باید همین جهت صحیح است

ولی اگر بخواهید بجریات رسیده کمی نمائید محل
اشکال است .

آقای حاج امام جمعه - مقصود این که امساله
بجهت گذشتن وقت نمیشود بجریات رسیدگی کرد
باید ورقه رای منتشر شود .

(در باب بودجه سلطنتی رئیس اظهار داشتند
که هر کس رای دارد یک کرور نقد و پنج
هزار خروار غنم و پنج هزار خروار کاه و ورقه سفید
ببندازد و هر کس رای ندارد و کمتر از آن که
سیصد و شصت هزار تومان است ورق آبی ببندازد
در حقیقت آنچه در این باب باید گفتگو شود شده
و کمتر از یک کرور نمیشود قرارداد .)

اسدالله میرزا - بلی آنچه در این باب باید
گفتگو و مداخله شود در کمیسیون مایه شده بخود
جناب رئیس وقت زیاد کرده اند کمتر از یک کرور
نمیشود رای داد .

احتشام الاطیاء - این حقوق سلطنتی تغییر
پذیر هست یا غیر و سلاک با نزرده کرور مایه است
اگر فردا سی کرور بشود دو کرور داده میشود یا غیر
میزان همین است .

(جمعی دیگر هم همین استفسار را کردند)
آقای سید حسن ققی زاده - باید دانست که
رای در خصوص بودجه سلطنتی سال سال تغییر پذیر است
و مثل قانون است و این دفعه سیم است که مذاکره میشود
و تغییر پذیر است ولی مثل قانون که هر وقت اقتضا
کرد تغییر می پذیرد .
(رای گرفته شد برای بودجه سلطنتی که سالی
یک کرور باشد هشتاد و سه رای داده شد) .

رئیس - امروز که آقایان و کلا شرفیاب
حضور همایونی شده بودند جناب حاج امام جمعه
در خصوص تشریف فرمائی شاه بمجلس عرض
کردند وزیر دربار امروز آمدند که شام میفرمایند
وقت را معین کنید آن روز که صحبت شد بنده عرض
سکرم اطاق حاضر نیست برای ده بانزده دیگر
تمام می شود حالا جواب آمده قرائت میشود .

آقای حاجی امام جمعه - بنده آنروز که
شرفیاب شدم عرض کردم سالو که می رفته بشهد
بروسیه که رسیدم دیدم امپراطور آمد اول رفت
بمبارد و از آنجا رفت بسربازخانه سر کشی نمود
و دلجوئی داد مقصود این است که پادشاه این
طور سر پرستی رعایا را منظور میدارد چه شده
است که اهلحضرت تا حال یک سال است این
مجلس منعقد است تشریف نیاوردند فرمودند که
خواهم آمد .

رئیس - عرض کردند که بعد از تمام شدن
اطاق باشد حال وزیر دربار بجناب رئیس نوشته اند
قزاق شده که اهلحضرت فرمودند آمدن ما بمجلس
برای زینت نیست برای تکمیل همراهی با ملت و و کلا
است و همین فرمودند که در روز ۳ شنبه ۳ ساعت
بفرود مانده تشریف می آورند .

رئیس - چون اول بار تشریف فرمائی ایشان
است و بعضی ترتیبات لازم است خوب است بجهت
پنجشنبه باشد (اکثر گفتند خیر همان روز ۳ شنبه
که معین شده است باشد)

رئیس - پس حالا که این طور است فرماید بطور
فوق العاده مجلس تشکیل می شود که در ترتیبات
مذاکره شود (گفته شد فردا که برای ترتیبات تشریف
فرمائی است خوب است مجلس طرف صبح باشد که

بعضی کارهای لازمه بشود)
(ورقه رای برای بودجه مملکتی منتشر شد)
رئیس - این رای برای بودجه مملکتی است
که بطوری که کمیسیون اصلاح کرده و رایورت
داده است رای داده شود هر کس رای دارد
ورقه سفید ببندازد (در این خصوص بان طوریکه
کمیسیون رایورت داده بود هفتاد و هفت رای
داده شده)

رئیس - مطبوعه عنوان می شود اعتبار نامه است
از اصفهان رسیده است در باب وکالت یک نفر چه
می گویند (گفته شد که سن ایشان کم است) (۱)
اسدالله میرزا - خوب بود این اعتبار نامه
را قبل از وقت در کمیسیون قرائت می کردند آنوقت
آن شخص را میخواستند ببینند شرایط در ایشان
موجود است یا خیر ؟

رئیس - این شخص مستقنی از توصیف است
ولی بیاره ملاحظات که بعضی از قبیل حرفها
زده شده است خواستم برای مجلس باشد هر طور
صلاح بدانند رای بدهند .

آقای سید حسن ققی زاده - پارسان بیک
شدت نظارت و دقت تمام اعتبار نامه ملاحظه می شد
که اعضای مجلس را امیدوار می کرد وکالت
یعنی اگر اعتبار صحیح می شد محل اطمینان مردم
می شد و اگر آن ماده که در قانون انتخابات
است ملاحظه میشد هرگز تقصی پیدا نمیشد از
پارسان چند ماه باین طرف نزدیک بود این مطلب
ممکن شود هر کس میباید اینجا دور می نشست
وکیل میشد خوب است بعدها اعتبارنامه در کمیسیون
ملاحظه شود و از آنجا باید بمجلس که بعدها اسباب تولید
زحمت نشود . (مجلس ختم شد)

**تشریف فرمائی اعلیحضرت بمجلس
شورای ملی (۲)**

بر حسب اطلاع رسمی شاهزاده کان و وزراء
امراه همگی با ایسه رسمی که معمول اعیاد بزرگ
است بعد از ظهر روز سه شنبه در عمارت بهارستان حاضر
و افواج پیاده و سواره با نظام تمام از درب اورك
همایونی تادرب عمارت بهارستان که محل دارالشورای
مقدس می است صف کشیده و از طرف مجلس مقدس
معض تشریفات ملوکانه طاق نصرت بسیار عالی در
جلوخان عمارت بهارستان با نهایت زینت و زیب
آیین بسته و در اطاق مخصوص رسمی مجلس
تفت با شکوهی برای محل صندلی مرصع و
جلوس اهلحضرت همایونی ترتیب داده در ساعت سه
بفرود مانده موکب شهریاری با کمال اهت و شفقت
در صورتیکه اکثر شاهزادگان و وجوه چاکران دولت
ملتزم رکاب بودند از عمارت سلطنتی برای اكمال
مساهدت و مهربانی نسبت بملت خود بر کتوجه عموم
ملت یعنی مجلس مقدس شورای ملی تشریف فرما شده
در عرض راه در هر چند قدم فاصله دستجات موزیک
حین عبور موکب ملوکانه بنوای زنده باد شاه و عموم
ملت به صدای زنده و جاوید باد شاهنشاه مشروطه خواهم
آواز گشته ذات مقدس شاهانه در هر چند قدم که بدستجات
نظام و سایر ملت بر میخوردند اظهار تعلق و تفقد
خسروانه را بنوسط امیر بهادر جنک نسبت بآنها می
فرمودند و صدای زنده باد شاهنشاه مشروطه خواه از
هر سو بفلک میرسد قریب در ساعت ونیم بشروب مانده
موکب اعلی عمارت بهارستان نزول اجلال و باطاق
مخصوص رسمی مجلس که عموم و کلاه عظام و از طبقه

(۱) مقصود دکتر مصدق السلطنت است
(۲) شرح تشریف فرمائی شاه بمجلس بانندک
تقریری در عمارت از روزنامه مجلس اقتباس شده است

